VNS 3/2020 vp / Valtioneuvoston selonteko kestävän kehityksen globaalista toimintaohjelmasta Agenda2030:sta

Lausunto kestävän hyvinvoinnin lisäämisestä | 01.01.2020 | Prof. Ali Harlin, VTT

SUOMEN AKATEMIA

strateginen TUTKIMUS

strateginen TUTKIMUS

Talous hyvinvoinnin lisääjänä

- Kestävä hyvinvoinnin lisäämisen edellytys on tuottavuus.
- Koronan jälkeen kestävän kasvun merkitys entisestään
  - teollisuuden rakennemuutos on kiihtynyt,
  - tuotannollisten työpaikkojen määrä vähenee ja
  - ympäristötoimien kiireellisyys korostuu
- Taloudellisen toimeliaisuuden parantamiseksi ja kansallisen kilpailukyvyn lisäämiseksi tarvitaan kohdennettuja investointeja
  - uusiutuvien raaka-aineiden lisäarvoiseksi hyödyntämiseksi ja
  - neitseellisten materiaalien hukan minimoimiseksi
  - koulutus- ja tutkimusjärjestelmän sitouttamisen ja realistisen resursoinnin.

SUOMEN AKATEMIA

Biotalous

- Metsän merkitys kansallisena voimavarana on keskeinen
  - kehittäminen sopusoinnussa ilmastotavoitteitteiden kanssa
  - huomioiden maankäyttö ja luonnon monimuotoisuus
- Ratkaisuissa korostuu kestävästi tuotettujen lisäarvoisten materiaalien ja ratkaisujen merkitys,
  - puurakentamisen olennaisena hiilineutraalina ratkaisuna.
  - selluloosapohjaisten pakkaus-, tekstiili- ja rakennemateriaalien kaupallistaminen edistää biotalouden vientimahdollisuuksia
  - uusien tuotteiden vaikutus kulutukseen vientimaissa

strateginen TUTKIMUS

Kiertotalous

- Kiertotalous on keskeinen osa Euroopan Unionin vihreän kasvun strategiaa
  - keskeinen merkitys pandemian jälkeisessä jälleenrakentamisessa ja kestävässä kasvussa.
  - Kiertotaloussiirtymä edesauttaa Suomen talouden rakennemurrosta tarjoamalla uusia, vientikelpoisia liiketoimintamahdollisuuksia
- Kiertotalouden arvontuotto ja siitä syntyvä kestävä kasvu syntyy moniulotteisen ja systeemisen toimijuuden kautta
  - vaaditaan arvontuoton ja -lähteiden ymmärrystä ja selkeitä mittareita
- Kiertotalous on saumaton osa yrityksen liiketoimintamallia
  - toimijat kehittävät liiketoimintamallia vuorovaikutteisesti ja kasvattavat omaa ja toistensa tietoisuutta ja osaamista
- Kiertotalouden arvontuotto vaatii uudenlaisten päätöksentekosääntöjen ja toimintamallien omaksumista
  - materiaalien kokonaistehokkuus: merkitys säästävän logistiikan ja kulutuksen näkökulmasta

SUOMEN AKATEMIA

strateginen TUTKIMUS

Kulutus

- Kulutus on saatava kohdistumaan uusiutuviin tai uudelleenhyödynnettäviin kestävämpiin tuotteisiin
  - tahtoa toimia aktiivisesti voidaan tukea paikallisilla päätöksenteolla
  - yrityksen, arvoketjujen, ja julkisen palvelun välisessä yhteistyö
- Kaupallisen toiminnan ohjaamiseksi on suositeltavaa käyttää vapaaehtoista sopimista
- Pyrittävä löytämään ratkaisuja ja toimintatapoja, jotka parantavat arjen toimivuutta
- Suomalaisten ratkaisujen vienti on oltava osa kansainvälistä toimintaa, jossa olemme kokoamme merkittävästi suurempi toimija.

SUOMEN AKATEMIA

strateginen TUTKIMUS

Yhteenveto

- Materiaalien tehokas talteenotto ja uusiutuvan energian tuotanto ovat keinoja välttää ilman, veden ja maaperän saastumista tai pilaantumista huomioiden 2035 hiilineutraalisuustavoite.
  - Kestävien kierrätystavoitteiden asettamien huomioiden hyvinvointi kokonaisuutena.
  - Rakennusmateriaalien kierrätyksen laajamittaiset ratkaisut
  - Kestävän ruokapakkaamisen strategiset tavoitteet ja toimenpideohjelma osaksi muovitiekarttatyötä
  - Pakkausten uudelleenkäytön ja kierrätyksen kehittäminen kansainvälisille markkinoille luomalla Suomesta kestävän ruokapakkauksen innovaatioalusta
  - Tekstiilien kierrätyksen toteuttaminen ensimmäisenä Euroopassa
  - Tukemalla uudistavaa investointi- ja hankintapolitiikkaa sekä
  - Vahvistamalla alan tutkimusta ja koulutusta
- Hallituksen talouspolitiikan päämäärä hyvinvoinnin lisäämisenä ekologisesti ja sosiaalisesti kestävää talouskasvua, korkeaa työllisyyttä ja kestävää julkista taloutta on perusteltu ja oikeansuuntainen.

SUOMEN AKATEMIA